

ABSTRAKT

Kontekstem badań nad rolą architektury miejsc obsługi podróżnych (MOP) jest globalizacja gospodarki i progres cywilizacyjny, a z nimi dynamika przemian i rosnąca migracja ludności – silne impulsy oczekiwań definiowanych wobec transportu i infrastruktury obiektowej dróg. Wgląd badawczy w historię podróżowania nakreśla relacje kulturowo-społeczne przez formy architektonicznych komunikatów przestrzennych i rozwiązań służących przemieszczaniu się. Analiza dokumentów i porównanie założeń współcześnie istniejących wykazały brak badań interdyscyplinarnych i prób utworzenia platformy integrującej różne teorie celem wdrażania ich w architektoniczną praktykę projektową. Wykazano niedostateczną komplementarność obiektów architektury MOP z dokonaniem innych dziedzin i ekspektatywami interesariuszy. Oczekuje się, iż architektura i jej kreatorzy znajdą transgresyjną odpowiedź przestrzenną – satysfakcjonującą ekologicznie, estetycznie, technicznie, ekonomicznie - wewnętrznie spójną i kompatybilną z wiodącymi realizacjami i systemami (TEN-T) i nadadzą jej atrakcyjną formę. Unikalne koncepcje architektury ze świata, to asumpt do redefinicji roli dyscypliny w kreacji obiektów użytecznych jak MOP. Dynamikę i kierunki zmian wytycza spójność formuł realizacji i prawa z szeroką partycypacją. Zdiagnozowane mankamenty i braki w samej infrastrukturze obiektowej MOP, to przyczynki do prac projektowych nad koncepcją założenia modelowego.

Słowa kluczowe: architektura komunikacyjna, humanizacja przestrzeni użytecznych, modularny rozrost MOP, determinanty przestrzenne standardu usług, transformacja energetyczna, zrównoważone budownictwo, społeczeństwo informacyjne

ENGLISH ABSTRACT

Dissertation title: **The role of the rest areas architecture within design and exploitation process of motorways on the example of a model complex concept design**

The context of research on the role of the rest/service areas (MOP) architecture is co-created by the globalization of the economy and the civilization progress, along with the dynamics of change and the growing migration of people - strong impulses defining expectations for transport and road infrastructure. Insight into the history of travel outlines cultural and social relations through spatial expressive forms and mobility solutions. The analysis of documents and comparison of existing complexes showed the lack of interdisciplinary research, as well as attempts to set up a platform integrating various theories with the aim to implement them in architectural design practice. Insufficient complementarity of MOP architecture with other fields achievements and social expectations has been demonstrated. It is expected that architecture and its creators will find a transgressive spatial answer – ecologically, aesthetically, technically and economically satisfying – internally cohesive and compatible with leading realizations and systems (TEN-T) and will give it attractive form. Unique concepts of architecture from around the world are an incentive to redefine the role of discipline in the creation of utilitarian objects such as MOP. The dynamics and directions of changes are determined by the coherence of law and implementation formulas with broad participation. Diagnosed shortcomings and deficiencies in the facility infrastructure of rest areas are contributions to plan new conceptual design of model MOP complex.

Keywords: transport architecture, humanization of utilitarian spaces, service areas modular growth, spatial determinants of service standards, energy transformation, sustainable construction, information society.